Lietas Nr. C20283216
Lietas arhīva Nr. C-0826-17/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2017. gada 21.martā

Liepājas tiesa: tiesnese Inta Pūce rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „Moda Kapitāls" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a

Liepājas tiesā 2016.gada 9.decembrī prasītājas pārstāvis cēlis maza apmēra prasību par parāda 461,60 EUR piedziņu no atbildētāja un tiesāšanās izdevumu piedziņu, kā arī noteikt tiesību saņemt likumiskos 6% gadā līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 21.decembrī puses noslēgušas aizdevuma līgumu Nr.34-303036 (turpmāk – aizdevuma līgums), ar kuru atbildētajam izsniegts aizdevums 200 EUR. Puses vienojās, ka aizdevuma atmaksa veicama sešos mēnešos, katra mēneša 20.datumā, par tā izmantošanu maksājami 8,80% mēnesī. Aizdevuma līguma noteikumi paredz, ka atbildētājs maksā nokavējuma procentus – 1% dienā no neatmaksātās summas. Atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu. Lūdz piedzīt neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 200 EUR, līgumiskos procentus 61,60 EUR un nokavējuma procentus 200 EUR. Prasītāja nav vēlējusies uzklausīšanu tiesas sēdē. Nauda iemaksājama kontā Nr.LV63HABA0551034055389 AS "Swedbank".

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1756., 1759., 1765., 1946.pantu un Civilprocesa likuma 26.,127.,128.,129., 195.pantu.

Atbildētājam 2016. gada 13.decembrī, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu un 250.^{22} panta pirmo daļu, uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtīts prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti, izskaidrotas procesuālās tiesības, norādīta informācija par tiesas sastāvu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 18.,20.lapa). Atbildētājs nav izmantojis savas procesuālās tiesības un sniedzis paskaidrojumu par prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc deklarētās dzīves vietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīves vietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56. ^{1}panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no dokumentu nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajai daļai, 2017.gada 23.janvārī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2017.gada 21.martā, kad var saņemts spriedumu tiesas kancelejā (lietas 33.lapa). Papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti.

Tiesa secina, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir daļēji apmierināma.

Civilprocesa likuma 10.pantā noteikts, ka puses savas civilprocesuālās tiesības realizē sacīkstes formā, bet tas nozīmē, ka pašas sniedz tiesai pierādījumus tiem apgalvojumiem, kurus izsaka.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo d a kļatrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi tiesai faktus, uz kuriem tā pamatojusi savu prasījumu.

Ievērojot Civillikuma 1934.pantu noticis darījums – 2015.gada 21.decembrī puses noslēgušas aizdevuma līgumu Nr.34-303036, ar kuru atbildētājam izmaksāti 200 EUR (lietas 8.-12.lapa). Atbildētāja lietošanā nodota noteikta naudas summu un viņam ir pienākums atdot saņemto naudu.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Savukārt Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret prasību, nav apstrīdējis parāda summu un savu pienākumu parādu atdot.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka parāda samaksa būtu veikta.

Civillikuma 1838.pants noteic, to, ka samaksa veikta jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība par aizdevuma pamatsummas 200 EUR piedziņu no atbildētāja ir apmierināma.

Aizdevuma līgums ticis noslēgts uz 6 mēnešiem, tas ir, līdz 2016.gada 20.jūnijam (lietas 8.lapa).

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem saprotama tā atlīdzība, kura dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt

procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties. Savukārt Civillikuma 1765.pants noteic, ka likumisko procentu likme ir seši no simts gadā.

Tiesa konstatē, ka noslēdzot aizdevuma līgumu puses vienojušās par procentu likmi – 8,80% mēnesī un nokavējuma procentu likmi – 1% dienā. Aizdevuma līguma darbība beigusies 2016.gada 20.jūnijā, prasītāja lūdz piedzīt pieļīgtos procentus 61,60 EUR un nokavējuma procentus 200 EUR pamatparāda apmērā.

Tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt līgumiskos procentus 61,60 EUR par kapitāla lietošanu, kurus tā aprēķinājusi (lietas 8.lapa).

Vienlaikus prasītāja lūdz piedzīt līgumiskos nokavējuma procentus 200 EUR, par ko puses vienojušās aizdevuma līgumā.

Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā starp pusēm pastāv tiesiskās attiecības, kuras regulē Patērētāju tiesību aizsardzības likums, kas ir speciālais likums attiecībā pret Civillikuma normām.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 2.punkta noteikumiem patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi.

Nokavējuma procenti noteikti viens procents dienā, tas ir 365% gadā, no nesamaksātās summas.

Tādējādi prasītāja no atbildētāja pavisam lūdz procentu maksājumus aizdevuma līgumam 261,60 EUR, kas kopā ir vairāk nekā izsniegtais aizdevums (200 EUR). Kā redzams no prasītājas iesniegtā līguma tā bija plānojusi no izsniegtā aizdevuma kopā ar procentiem iegūt 261,60 EUR (lietas 8.lapa). Tiesa secina, ka prasītāja nerīkojas godprātīgi slēdzot patērētāju kreditēšanas līgumus, nosakot procentus likmes - gados, mēnešos un dienās. Tādējādi procentu kopējais apmērs ir 470,60% gadā (105,60%(8,80x12)+365%).

Līdz ar to tiesa, izšķirot strīdu par nokavējuma procentu piedziņu, atzīst, ka pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajā daļā noteikto, ka tā, strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju *nepiemēro* līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus, ka attiecībā pret atbildētāju nokavējuma procenti ir nevis samazināmi līdz apmēram, kuru tiesa atzīst par samērīgu, bet atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajā daļā noteiktajam, tie nav piemērojami.

Eiropas Padomes Ministru komiteja 1978.gada 20.janvārī pieņēma rekomendāciju „Par soda klauzulu civiltiesībās", rekomendējot ievērot pieteikumā norādītos principus: Soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas summu kā soda naudu vai kompensāciju. Noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā acīm redzami pārāk liela. Lai gan uz rekomendācijām nevar attiecināt tiešās iedarbības principu un tās nav juridiski saistošas, tomēr Eiropas Kopienu tiesa nolēmusi, ka nacionālajām tiesām jāņem vērā Kopienas institūciju rekomendācijas, tām ir pienākums iztulkot nacionālo tiesību normas atbilstoši rekomendācijām *(lieta Nr.C-333/88 Grimaldi v.Fonds des Maladies Professionelles, 1989)*, kas nozīmē to, ka uz rekomendāciju attiecināms netiešās iedarbības princips.

Civillikuma 1.pantā norādītais labas ticības princips nozīmē, ka katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par nokavējuma procentu piedziņu 200 EUR apmērā ir noraidāma.

Pie šādiem apstākļiem prasība apmierināma par aizdevuma pamatsummas 200 EUR, likumisko procentu 61,60 EUR no 2016.gada 20.janvāra līdz 2016.gada 20.jūnijam piedziņu. Prasība noraidāma par nokavējuma procentu 200 EUR piedziņu.

Ievērojot Civillikuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu, apmierināms prasītājas lūgums noteikt tai tiesību par laiku no tiesas sprieduma taisīšanas dienas līdz tā izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no aizdevuma pamatsummas, saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu, procentu pieaugums apstājas, kad sasniedzis kapitāla lielumu (200-61,60= 138,40).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Konkrētajā lietā tā ir valsts nodeva 71,14 EUR (lietas 6.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR (lietas 7. lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10., 97., 193., 195., 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt daļēji prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr.40003345861, parādu 261,60 EUR (divus simtus sešdesmit vienu *euro* sešdesmit centus), tai skaitā, aizdevuma pamatsumma 200 EUR, likumiskie procenti 61,60 EUR no 2016.gada 20.janvāra līdz 2016.gada 20.jūnijam; kā arī tiesas izdevumus 75,84 EUR (septiņdesmit piecus *euro* astoņdesmit četrus centus).

Nauda iemaksājama kontā Nr.LV63HABA0551034055389 AS "Swedbank".

Atzīt AS „Moda Kapitāls" tiesību saņemt sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatsummas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne vairāk kā pamatparāds.

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu 200 EUR piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Noteikt atbildētājam desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas tā labprātīgai izpildei.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese I.Pūce